

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

MART 2019

Hazırlayan: Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

03.04.2019

BUSİAD
BURSA SANAYİCİLERİ ve
İŞİNSANLARI DERNEĞİ
1978

40
YIL

Sayı: 03/19

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

MART 2019

03.04.2019

Hazırlayan : Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı : 03/19

ENFLASYON AÇIKLAMASI ve AYLIK MAKROEKONOMİK DEĞERLENDİRME

•••

Şubat 2019 itibariyle tüketici fiyatlarının, %0,16 düzeyinde arttığı ve %20,35 olan yıllık enflasyonun %19,67 düzeyine gerilediği görülmüştü.

Mart 2019'da ise tüketici fiyatlarının %1,03 düzeyinde arttığı ve yıllık enflasyon oranının %19,71 düzeyine yükseldiği gözlenmiştir.

Çekirdek enflasyon ise %17,53 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Yıllık enflasyon oranı Mart ayı itibariyle değerlendirildiğinde, aylık düzeyde sağlık, gıda ve alkolsüz içecekler ve eğitim gruplarında artışlar gözlenirken, en fazla düşüş haberleşme grubunda gerçekleşmiştir. Yıllık olarak gıda ve alkolsüz içecekler, çeşitli mal ve hizmetler, ev eşyası, eğlence ve kültür ve sağlık grubu enflasyonu olumsuz etkilemeye devam etmiştir.

PARA POLİTİKASI VE FAİZ

TCMB, Eylül 2018'de yapılan Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 625 baz puan artışla yüzde 17,75 düzeyinden yüzde 24 düzeyine yükseltirken Aralık ayındaki toplantıda da bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 24 düzeyinde sabit tutulmasına karar vermişti. Mart ayında yapılan toplantıda da faiz oranının mevcut düzeyde korunduğu görülmüştür.

FED'in yıl içerisinde faiz artırmayacağına ilişkin beklentilerin güçlenmesi ve Eylül ayında bilanço küçültme sürecinin sona ereceğini açıklamasının küresel risk iştahını olumlu etkilemesi beklenmektedir. Bununla birlikte, ABD-Çin arasındaki ticaret müzakereleri ve Brexit'in geleceği ile ilgili belirsizliklerin büyüme görünümü üzerindeki olumsuz etkileri sürmektedir. Mart ayı sonunda büyümeye ilişkin endişelerin küresel piyasalarda meydana getirdiği dalgalanmalar karşısında TL'de sert bir değer kaybı gözlenmiştir. TCMB, finansal piyasalar ve döviz kurunda gözlenen oynaklıklar karşısında 1 hafta vadeli repo ihalelerine ara vererek TL'deki değer kaybını sınırlamaya çalışmıştır.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

MART 2019

03.04.2019

Hazırlayan : Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı: 03/19

TCMB, ithal girdi maliyetleri ve iç talep gelişmelerine bağlı olarak enflasyon göstergelerinde olumlu bir görünüm ortaya çıkmasına rağmen fiyat istikrarına yönelik orta vadeli risklerin henüz kalıcı şekilde ortadan kalkmadığı düşüncesi ile politika faiz oranında bir değişikliğe gitmemiştir.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ, KAPASİTE KULLANIMI ve REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

Aralık 2018'de %1,4 azalış gösteren sanayi üretimi, Ocak 2019'da %1 düzeyinde artış sergilemiştir. Mart 2019 itibariyle, imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0,6 puan artarak %74,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mart 2019 itibariyle Reel Kesim Güven Endeksi, bir önceki aya göre %2,4 düzeyinde artarak 99,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

TÜİK tarafından açıklanan Ekonomik Güven Endeksi Mart ayında bir önceki aya göre %3,1 oranında artarak 79,4 değerinden 81,9 değerine yükseldi. Ekonomik güven endeksindeki artış tüketici, hizmet sektörü, inşaat ve reel kesim güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.

TCMB tarafından yayımlanan Mart ayı Beklenti Anketi sonuçlarına göre; Türkiye ekonomisinin 2019 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket dönemine göre değişmeyerek %1,2 olmuştur. Türkiye ekonomisi 2018 yılını, %2,6 büyüme oranı ile Yeni Ekonomi Programı hedefi olan %3,8'lik düzeyin altında tamamlamıştır. 2018 yılı son çeyreğinde ise 2017 yılının aynı çeyreğine göre %3 daralma gerçekleşmiştir. Harcamalar açısından iç talebin tüm unsurları son çeyrekte gerileme kaydederken, yıl genelinde büyümeye en yüksek katkı veren net ihracatı, özel tüketim harcamaları izlemiştir. Kamu harcamaları sınırlı katkı verirken, makine teçhizat ve inşaat yatırım harcamaları daralmıştır. Üretim açısından ise yılın son çeyreğinde tüm ana sektörler küçülürken yıl genelinde en yüksek düzeyde hizmet sektörü olmak üzere inşaat hariç tüm sektörlerin sınırlı da olsa büyümeyi desteklediği görülmüştür. Bu haliyle 2018 yılında Türkiye ekonomisinin büyüklüğü cari fiyatlarla 3,7 trilyon TL düzeyinde gerçekleşirken, dolar cinsi GSYH yıllık bazda %7,9 oranında azalarak 784 milyar dolara gerilemiştir. Kişi başı GSYH ise aynı dönemde %9,2 oranında gerileyerek 9.632 dolar olmuştur.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Facebook: [busiad.bursa](https://www.facebook.com/busiad.bursa) Twitter: [Busiad](https://twitter.com/Busiad) Instagram: [busiad1978](https://www.instagram.com/busiad1978) LinkedIn: [busiad-bursa](https://www.linkedin.com/company/busiad-bursa)

Adres: Kültürpark içi, Arkeoloji Müzesi Yanı, BURSA Tel: (0224) 233 50 18 Fax: (0224) 235 23 50 www.busiad.org.tr busiad@busiad.org.tr

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

MART 2019

03.04.2019

Hazırlayan : Doç. Dr. Metin ÖZDEMİR

Sayı: 03/19

İŞSİZLİK

Aralık 2018 itibariyle Türkiye genelinde işsizlik oranı %11 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı ise %12,9 olarak tahmin edilmiştir. 15-24 yaş grubunu içeren işsizlik oranı %20,3 düzeyindedir. İstihdam oranı %47,4 olurken işgücüne katılım oranı %53,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bu dönemde istihdam edilenlerin istihdam edilenlerin %18,4'ü tarım, %19,7'si sanayi, %6,9'u inşaat, %54,9'u ise hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Önceki yıl ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 1 puan, inşaat sektörünün payı 0,5 puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0,6 puan, hizmet sektörünün payı 0,8 puan artış göstermiştir.

DIŞ TİCARET ve CARI DENGE

Şubat 2019 itibariyle, yıllık bazda ihracat %4 artarak 13,6 milyar dolar, ithalat ise %16,9 azalarak 15,7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylelikle dış ticaret açığı %63,1 azalarak dokuz aylık gerilemesini sürdürmüştür. İhracatın ithalatı karşılama oranı %86,4 olarak gerçekleşmiştir.

Cari işlemler hesabı, bir önceki yılın Ocak ayına göre 6,221 milyon dolar azalarak 813 milyon dolar açık vermiştir. Bunun sonucunda cari işlemler hesabı Nisan 2010'dan bu yana en düşük seviye olan 21,6 milyar dolara gerilemiştir. Böylelikle cari açık/GSYİH oranı 2018 yılında %3,5 olarak gerçekleşmiştir. Cari açıktaki daralma dış ticaret açığındaki gerilemeye bağlı olarak ortaya çıkmıştır. İç talepteki dengelenme, petrol fiyatlarındaki ılımlı seyir ve altın ithalatının hızlı gerilemesinin cari açığı olumlu etkilediği görülmüştür.

Dış ticaret açısından mevcut veriler, iktisadi faaliyette gözlenen daralmanın dış ticaret dengesi üzerindeki etkilerinin sürdüğüne işaret etmektedir. Başlıca ihracat pazarı olan AB'de iktisadi faaliyette gözlenen ivme kaybının ihracatı olumsuz etkileyeceği anlaşılmaktadır.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bülteinde yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Bursa ve Türkiye ekonomisine büyük katma değer sağlayan üyeleri ile sivil ekonomik toplumda güç birliğinin ifadesi olan Bursa Sanayicileri ve İşinsanları Derneği'nin (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi TÜRKAY, Mart Ayı enflasyon verileri ile makroekonomik gelişmeleri değerlendirdi. Konuyla ilgili basın bülteni aşağıdadır.

BUSİAD'ın Mart Ayı Enflasyon Değerlendirmesi

“Enflasyondaki düşüş gıdadaki düşüşle gelir”

Bursa sanayicileri ve İşinsanları Derneği (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay, enflasyonda son aylarda değişmez şampiyonun gıda olduğuna dikkati çekerek, “Aylardır acil önlem alınmalı diyoruz. Görünen o ki gıdada ateş düşmezse, enflasyonda da anlamlı bir düşüş görmeyeceğiz” dedi.

BUSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Türkay, Mart ayı enflasyonunun 1.03 çıktığını, ancak enflasyon sepetinin yüzde 23.29'unu oluşturan, gıda ve alkolsüz içecekler grubundaki enflasyonun, yüzde 2.44 olduğunu kaydetti. “Yıllık enflasyonda da yüzde 19.71 genel enflasyon rakamı, gıda için yüzde 29.77'dir” diyen Türkay, çözümün, toprakların ekilmesi, çiftçiyi tarıma özendirerek teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi, verimliliği artıracak unsurların acilen devreye alınması ve hepsinden önemlisi üretimin kutsal bir iş olduğu değerinin tüm toplumda yaygınlaştırılması olduğunu da ifade etti.

Türkay, artan akaryakıt ve enerji giderlerinin dizginlenmesinin de önemli olduğunu, aksi halde gelecek aylarda da enflasyonun artışını sürdüreceğini söyledi. Türkay, “Tüketimi kısmak kısa vadede çözüm olabilir. Ancak, asıl hedef üretimi artırmak, ithale dayalı tüketimden kaçınmak ve üretim fazlasını ihraç etmek anlayışı olmalıdır. Böyle yapılırsa dövizdeki oynaklık da bizi bu kadar rahatsız etmez” diye konuştu.

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bültende yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.